

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

ZAPISNIK

3. razširjene seje IO Komisije za varstvo gorske narave (KVGN), ki je bila v **četrtek, 22.11.2018, ob 16.45** uri v sejni sobi PZS, Ob železnici 30 a, Ljubljana.

Prisotni: člani IO KVGN: Marijan Denša, Sabina Francek Ivović, Daniela Jakomini, Olga Kržan, Janez Bizjak, načelniki odborov VGN MDO: Rozalija Skobe, Asja Štucin, Janez Senica, Rudi Bevc, Rastko Vrečko, strokovni sodelavec: Dušan Prašnikar

Upravičeni odsotni: Kristina Veber, Ana Kreft, Franka Zega, Nevenka Rajhman, Vlasta Crnkovič

Ostali odsotni: Vera Vene, Mirko Strosar, Vesna Pečar

Marijan Denša je pozdravil navzoče in predlagal naslednji dnevni red:

1. Pregled zapisnika zadnje razširjene seje (Dušan)
2. Sodelovanje IO KVGN z odbori VGN pri MDO PD
3. Predstavitve odborov in opravljenega dela v letu 2018
4. Programske usmeritve in program dela 2019
5. Razno

Na predlog Janeza Bizjaka se doda 5. točka Aktualna naravovarstvena problematika.

Dnevni red je bil sprejet z dopolnitvijo.

Add 1 - Pregled zapisnika 2. seje

Denša je predstavil zapisnik 2. seje z obrazložitvijo sprejetih sklepov.

Pri prenovi VGN je načrtovano, da se usmeritve začrtajo v okviru demokratične javne razprave s sodelovanjem vseh. Pomembna pri tem je povezava med KVGN in odbori VGN na ravni MDO.

Vsi sklepi so izvršeni oziroma so v izvrševanju.

Sklep 1-3-2018:

IO KVGN potrjuje zapisnik 2. seje IO KVGN.

Add 2 - Sodelovanje IO KVGN z odbori VGN pri MDO PD

Osnova je bila postavljena z razdelitvijo članov IO za sodelovanje z odbori VGN MDO.

Denša je pozval prisotne vodje odborov VGN MDO za predloge, kaj pričakujejo od KVGN in članov IO KVGN, v smislu pomoči oz. sodelovanja.

Razprava o tem se izvede na ravni OVG N MDO in se posreduje KVGN.

Pomembno je hitro medsebojno obveščanje o naravovarstveni problematiki na terenu, še posebno, če je širšega pomena. Velja tudi v obratno smer. Informacije naj bodo preverjene in dokumentirane.

Sklep 2-3-2018:

IO KVGN bo okrepil in poglobil neposredno sodelovanje z odbori VGN pri MDO PD.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a E info@pzs.si
p. p. 214 T +386 (0)1 43 45 680
SI-1001 Ljubljana F +386 (0)1 43 45 691
W www.pzs.si ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W https://kvgn.pzs.si

Add 3 – Predstavitev odborov in opravljenega dela v letu 2018

OVGN MDO Dolenjske in Bele krajine – poročala Rozalija Skobe

Število gorskih stražarjev je trenutno 269, od tega 27 varuhov gorske narave.

- 17.11.2018 je bil izveden redni letni zbor OVGN MDO Dolenjske in Bele krajine z udeležbo 48 prisotnih-v soorganizaciji PD Polet Šentrupert. Zborov se udeležuje 10 društev od 11 v MDO vseh deset ima odseke za varstvo gorske narave. Na zborih se izmenjujejo tudi informacije o delovanju na ravni odsekov VGN PD.
- Februarja smo izvedli tečaj za gorske stražarje z 21 udeleženci, zaključili pa smo ga z naravovarstveno ekskurzijo na Slavnik.
- 20.10.2018 je bila druga naravovarstvena ekskurzija na Kočevsko. Udeležilo se jo je 64 GS in VGN.
- Vsi odseki so se udeležili vseslovenske čistilne akcije Očistimo svet na lokalnem nivoju. Med drugim je bilo tudi čiščenje jam in sanacija divjih odlagališč. Hkrati se je vzpostavil nadzor nad že očiščenimi lokacijami iz preteklih let.
- Delovali so z mladimi v vrtcih, osnovnih šolah, s srednjo šolo (naravovarstveni tehniki) in delali z odraslimi.
- Pri akciji pogozdovanja so sodelovali predvsem mladi srednješolci.
- Urejali so učne poti.
- Delovali pri informiranju in odstranjevanju ambrozije.

Zahvala za uspešno delo gre vsem načelnikom odsekov VGN.

Pomembna naloga odseka VGN je, da se znotraj PD opozarja na nepravilna ravnanja na področju varstva gorske narave.

Olga Kržan, članica IO KVGn, pristojna za dolenjsko-belokranjski MDO PD, se je udeležila rednega letnega zbora GS in VGN v Šentrupertu in pohvalila dobro organizacijo zbora in delo odsekov za varstvo gorske narave v MDO PD.

OVGN MDO Notranjske – poročal Rudi Bevc

- Odbor deluje, varuhov gorske narave je 17.
- V letu 2018 ni bilo izvedene skupne naravovarstvene ekskurzije, kar je bila sicer redna aktivnost.
- Na planinskem taboru za mladino je en dan namenjen posebej varstvu narave in tudi na izletih PD je tema naravovarstvo.

Najbolj aktiven je odsek VGN PD Vrhnika, nekateri PD niso nič aktivni na področju VGN.

OVGN MDO Gorenjske – poročala Asja Štucin

- V Dovžanovi soteski so v okviru projekta za odstranjevanje izvedli popis invazivnih tujerodnih vrst.
- Letnih zborov na ravni MDO se ni izvajalo.
- Na ravni društva se dobro dela z mladimi.
- Razpisali so tečaj za gorske stražarje, a je zaradi le treh prijav odpadel.

Denša je predstavil možnosti pomoči odborom s strani KVGn.

Skobe je pojasnila, kake so možnosti sodelovanja s srednjimi šolami za dodatna usposabljanja za gorske stražarje.

OVGN Savinjskega MDO – poročal Marijan Denša

V MDO je 56 društev, od tega okoli 48 pravih PD, 21 PD ima odsek OVGN, 42 je varuhov gorske narave, gorskih stražarjev je okoli 150.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

- Za konsolidacijo je bilo potrebnega veliko terenskega dela – obiskovanje društev, izobraževanje, mreženje.
- Izvedeni trije naravovarstveni izleti, tečaj za gorske stražarje (14 udeležencev).
- Srečanje »Pozdrav pomladi«: voden naravovarstveni izlet, odlično predavanje, druženje.
- Okrepili so sodelovanje med društvi, kar je dobra osnova za delo v prihodnje.
- Okrepili bodo sodelovanje z NZ Smrekovec.

OVGN ima za svoje delo močno podporo s strani vodstva MDO.

OVGN Primorska in Notranjska – poročala Sabina Francek Ivović

Skupaj 9 PD, od tega le 2 PD, ki imata odsek VGN. 6 varuhov gorske narave.

- Udeležba na različnih srečanjih in naravovarstvenih akcijah.
- OPD Koper je sadil avtohtone vrste na Slavniku.
- Čiščenje ambrozije na Slavniku z obveščanjem obiskovalcev koč.
- Za društvene izlete so varuhi pripravili opis favne in flore za območje izleta.

Slab interes za izobraževanje VGN, še posebno pri mladih, kar bo usmeritev dela v prihodnje.

Na ravni odbora izvajajo predavanja, izlete, a udeležba ni velika.

Program: popis tujerodnih in invazivnih vrst na Slavniku, postavitev razstave o gorskem svetu v OŠ Koper, likovni natečaj za mlade.

OVGN Podravje – poročal Rastko Vrečko

37 PD, od tega ima 21 PD odsek VGN. Skupno cca 90 gorskih stražarjev in 43 varuhov gorske narave.

Aktivnost odbora je majhna in tudi odzivnost s strani odsekov je nizka.

- Izvedli tečaj GS v več delih z zaključkom na Pohorju (23 udeležencev). Zaključka se je udeležila Daniela Jakomini, članica IO KVGN, pristojna za njihov odbor in podelila značke in izkaznice novim stražarjem.
- Udeležba na naravovarstvenih akcijah, predavanjih.
- Dobro sodelovanje s Koroškim OVGN MDO.

Tečaj GS se izvede na cca 4 leta, za bolj pogosto ni interesa.

Plan 2019: razstava Narava gorskega sveta v MB in v okolici, sodelovanje z različnimi organizacijami (lovci, gozdarji).

OVGN Koroška – poročal Janez Senica

V MDO je 2850 članov (4% od prebivalstva), 12 PD, od tega ima 8 PD odsek VGN in en PD sekcijo.

Skupno cca 70 gorskih stražarjev in 6 varuhov gorske narave.

- Izvedli tečaj GS drugič (prvič leta 1998), predavanja, VGN pohod.
- Sodelovanje z NZ Smrekovec.
- Udeležba na raznih srečanjih, čistilnih akcijah, konferencah.
- Na ravni PD-jev pomoč pri izletih z VGN vsebino, pomoč markacistom.

Problematika je vožnja z vozili v naravnem okolju, pretirano nabiranje zelišč in gozdnih sadežev, razraščanje tujerodnih vrst.

Denša se je zahvalil za poročila in povzel, da na terenu prihaja do sodelovanja, s čimer je lažje izvajati akcije, na primer srečanje VGN in GS 2018 na Smrekovcu. Pomembno je, da je zaživel izobraževanje za gorske stražarje. Vodjem odborov predlaga, da aktivnosti v odboru razdelijo med ostale člane odborov (en član - ena akcija). Povezujejo naj se z uspešnimi odseki PD in NV strokovnjaki. Predavanje

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

z zanimivo temo in dobrih predavateljem npr. je lahko dober način pridobivanja novih varuhov gorske narave.

Sklep: 3-3-2018:

IO KVGN ocenjuje delo na seji prisotnih odborov VGN pri MDO za uspešno. Predlaga aktivnejše delo vseh odbornikov, ne samo vodij odborov, ter horizontalno in vertikalno povezovanje.

Add 4 - Programske usmeritve in program dela 2019

Predstavitve osnov programa, ki ga je IO KVGN sprejel na prejšnji seji. IO vabi odbore pri MDO da pripravijo predloge za dopolnitev programa in predlagajo lokacijo za skupno (vseslovensko) akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst (ITV).

Dogovor: za vseslovensko akcijo (lokacija in izvedba) sta zadolžena Bevc in Denša.

Skobe: predlaga skupno predavanje z močno in perečo temo (voda, podnebne spremembe, ujme,..) in poznanim predavateljem, s čimer se vabi širšo javnost. Izvedba na regijski ravni.

Termin predavanja: po možnosti NV obarvani svetovni dnevi.

Na vprašanje o pralnici koles pri planinskih kočah je Asja Štucin posredovala pojasnilo PD Tržič, da je pranje koles omejeno na kolesarje, ki v koči prenočijo.

Janez Bizjak je pojasnil, da je pranje koles v nasprotju z usmeritvami certifikata okolju prijazne planinske koč.

Sklep 4-3-2018:

IO KVGN sprejema pobudo dopolnitev programa - organizacijo NV predavanja po Sloveniji, s tem, da prostor, promocijo in občinstvo zagotovijo odbori VGN MDO v medsebojni povezavi.

Add 5 - Aktualna naravovarstvena problematika

a) Onesnaženje gorskih jezer zaradi delovanja planinskih koč

Bizjak je predstavil problematiko katastrofalnega stanja Dvojnega jezera. Gradivo (pismena predstavitev) je priloga zapisnika.

Prašnikar je dodal pojasnilo, katere aktivnosti se načrtuje v okviru projekta VrhJulijcev, pri katerem je PZS partner. Glavna dva ukrepa bosta izlov rib iz obeh jezer, kar bo izvajal Zavod za ribištvo, in izboljšanje delovanja čistilne naprave pri Koči pri Triglavskih jezerih, kar je naloga PZS v sodelovanju s TNP.

Bevc je opozoril, da je ogromno kopalcev v visokogorskih jezerih in nihče ne ukrepa. Poti v dolini Sedmerih jezerih se ne vzdržujejo in zaradi tega zaraščajo in so posledično erozijsko v katastrofalnem stanju.

Skobe – KVGN bi morala doseči, da gredo oskrbniki planinskih koč in predstavniki PD skozi naravovarstvena izobraževanja.

Sklep 5-3-2018:

IO KVGN predlaga UO PZS, da PZS pozove PD Ljubljana-Matica, da skupaj s PZS najde ustrezno rešitev za urgentno zamenjavo ČN ter za zamenjavo dizel agregata s plinskim pri Koči pri Triglavskih jezerih. IO KVGN poziva, da se uredi redni odvoz umazane posteljnine na pranje v dolino in s tem zmanjša obremenitev jezera.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Sklep 6-3-2018:

IO KVGn poziva vse lastnike in upravljavce planinskih koč v visokogorju, da s ciljem učinkovitejšega varovanja pitne vode v Alpah ter v skladu s sprejetimi usmeritvami in priporočili planinskih organizacij alpskih držav o zmanjšanju količine odpadnih voda iz visokogorja, prekinajo škodljivo prakso neodgovorne porabe vode iz vodnih zajetij (tudi kapnice) za tuširanje obiskovalcev. Poziv posebej velja za koč, kjer vodo že prodajajo obiskovalcem za tuširanje. To so Koča pri Triglavskih jezerih, Vodnikov dom na Velem plju in Dom na Komni.

b) Nadomestna cesta na Mangartsko sedlo

Bizjak je predstavil problematiko ceste na Mangartsko sedlo. Zaradi podora je načrtovana gradnja nadomestne ceste, kar je velik nepotreben poseg v gorsko okolje edinega narodnega parka pri nas. Gradivo (pismena predstavitev) je priloga zapisnika.

Povzetek razprave: Zakon o TNP določa izjemo, da se sanira cesto na Mangartskem sedlu. Ključno je, kako bo sanacija narejena. Načrt predvideva sanacijo z ureditvijo ceste mimo planinske koč. Boljša rešitev bi bila ureditev obračališča pod planinsko koč in parkirišči ob cesti ob hkratnem izboljšanju ponudbe javnih prevozov z doline do sedla. Preprečiti bi bilo treba ves osebni promet z motornimi vozili do sedla (motoristi!)

Sklep 7-3-2018:

IO KVGn se je seznanil z načrti za gradnjo novega cestnega odseka na Mangartsko sedlo. Ker javnost o tem ni bila dovolj obveščena in ker gre za občutljiv poseg v gorsko naravo v Triglavskem narodnem parku, IO KVGn daje pobudo na UO PZS za izvedbo strokovne javne razprave, na kateri bi preverili vse možne variante za najbolj optimalno trajnostno in sonaravno prostorsko rešitev, zlasti v smislu varovanja gorske narave tega območja.

Add 6 - Razno

- Razpis za diplomu dr. Angele Piskernik je objavljen.
- Razstava Narava gorskega sveta:
 - Koordinator v PZS je Dušan Prašnikar – nanj se je treba obrniti za rezervacijo in uskladitev terminov. Avtor razstave pri otvoritvi po dogovoru lahko izvede tudi svoje predavanje;
 - IO KVGn je razstavo rezerviral za predstavitev na letnem srečanju (marec), na DSPD (junij), in (ni nujno, če ima kdo močnejši vzrok za postavitev) septembra na Dnevu Smrekovca. Zaželeno je, da na mednarodni dan gora razstava gostuje na eminentni lokaciji.
- Denša: na mednarodni dan gora naj se v odsekih ali odborih VGN izvedejo aktivnosti v okviru festivala Alpske konvencije Brati gore.
- Senica: kaj je bilo s sklepi KVGn glede voženj z motornimi vozili v naravnem okolju. Denša je pojasnil, da so bili vsi sklepi posredovani naprej znotraj PZS. Preverili bodo aktivnosti.
- Bizjak – PZS je premalo aktivna pri vztrajanju svojih stališčih na področju varstva gorske narave.

Seja je bila končana ob 20.05.

Zapisal:
Dušan Prašnikar, strokovni sodelavec KVGn

Marijan Denša
Načelnik KVGn PZS